

Χανιώτικα νέα
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ 20 Μαΐου 2017

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΤΕΧΝΕΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΜΟΥΣΙΚΗ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΙΡΑΚΗΣ

ΣΕ ΜΟΥΣΕΙΑ, ΣΥΛΛΟΓΕΣ, ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Κειμήλια της Επικής Μάχης

ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ

Μουσεία και αμφιλεγόμενες ιστορίες: Συζήτηση για το προσφυγικό ζήτημα

Με αφορμή τη Διεθνή Ημέρα Μουσείων

Το Μουσείο Τυπογραφίας συμμετέχει στον εορτασμό της Διεθνούς Ημέρας Μουσείων, με θέμα "Μουσεία και αμφιλεγόμενες ιστορίες: τα μουσεία μιλούν για εκείνα που δεν λέγονται", επιλέγοντας να μιλήσει για το Προσφυγικό.

την εκδήλωση που πρόκειται να πραγματοποιηθεί σήμερα Σάββατο στις 11 το πρωί, στο αμφιθέατρο του Μουσείου, θα συμμετέχουν μαθητές σχολείων με κοινωνική προσφορά και ευαισθητοποίηση ως προς το προσφυγικό ζήτημα καθώς και εθελοντές, φορείς από κοινωνικές δομές αλληλεγγύης των Χανίων.

Μεταξύ αυτών ο γιατρός Μανώλης Φραγκάκης, πρόεδρος του Κ.Ι.ΦΑΧ, ο Γιάννης Τσουκάτος μέλος του Κοινωνικού Στεκιού - Στεκιού Μεταναστών αλλά και η βραβευμένη για το διασωστικό έργο της στα νησιά, ναυγοσώστρια, υπεύθυνη της Σχολής Ναυαγοσωστικής Lifeguard Hel-

las - Ελληνικό Κέντρο Εκπαίδευσης, Μάνια Μπικώφ.

Συμμετέχουν παρουσιάζοντας τις δράσεις τους τα εξής σχολεία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Χανίων: 2ο Γυμνάσιο Χανίων, Λύκειο Σούδας, Λύκειο Βάμου. Στη συζήτηση θα συμμετέχουν επίσης τα σχολεία: Γυμνάσιο Σούδας και Γυμνάσιο Βάμου. Θα ακολουθήσει διάλογος με τους μαθητές.

Η είσοδος είναι ελεύθερη για όποιον επιθυμεί να παρακολουθήσει την εκδήλωση.

ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΖΩΗΣ
Εκδήλωση στο πλαίσιο του εορτασμού

της διεθνούς ημέρας Μουσείων, οργανώνει και το Μουσείο Σχολικής Ζωής σήμερα Σάββατο στις 6 το απόγευμα στον χώρο του Μουσείου, με θέμα: "Στιγμές φόβου και δύναμης στη σχολική ζωή".

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, «θα παρουσιαστούν σχετικές δράσεις από σχολεία και θα διαβαστούν κείμενα - μαρτυρίες από 3 γενιές μαθητών. Φόβοι, ανησυχία, άγχος, μερικά από τα αρνητικά συναισθήματα που βίωσαν μαθητές κατά τη διάρκεια των σχολικών τους χρόνων και έμειναν στα ντουλάπια της λήθης! Η εκδήλωση είναι ανοιχτή για όλους!».

ΣΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

"Βήματα Φιλίας"

Διήμερη δράση με θέμα: "Βήματα Φιλίας" θα πραγματοποιηθεί στη Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων, σήμερα Σάββατο και αύριο Κυριακή. Τη δράση διοργανώνουν το 1ο και το 2ο Σμήνος (παιδιά ηλικίας 7 - 11 ετών) του Σώματος Ελληνικού Οδηγισμού - Τοπικό Τμήμα Χανίων, σε συνεργασία με την Δημοτική Πινακοθήκη.

Η δράση γίνεται με αφορμή την Διεθνή Ημέρα Μουσείων (18 Μαΐου) και την Ευρωπαϊκή

Νύχτα Μουσείων (20 Μαΐου).

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, «κατά τη διάρκεια του διημέρου θα υπάρξει συνεργασία και αλληλεπίδραση με τον Κλάδο Οδηγών (παιδιά ηλικίας 11 - 14 ετών) και του Μεγάλου Οδηγού (παιδιά 14 - 18 ετών) του Σώματος Ελληνικού Οδηγισμού - Τ.Τ. Χανίων.

Εξωτερικοί συνεργάτες στη διήμερη δράση στη Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων θα είναι ο συγγραφέας Χρήστος Τσαντής, ο οποίος θα μας φέρει σε επαφή με τον Φαζίλ, τον ασυνόδευτο πρόσφυγα από το Αφγανιστάν που ταξιδεύει

στις σελίδες του βιβλίου του Χρήστου Τσαντή "Migozarad".

Ο καλλιτέχνης, Γιάννης Μαρκαντωνάκης, θα είναι ο εικαστικός εμπνευστής στα καλλιτεχνικά βήματα του διημέρου.

Η ομάδα εθελοντών φωτογράφων, Photoaid Greece, μια πρωτοβουλία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα από ανθρώπους για ανθρώπους, θα συνεργαστεί με τα "Βήματα Φιλίας".

Τα "Βήματα Φιλίας" καλούν την Κυριακή 21

Μαΐου, από τις 10 π.μ. έως τις 1 μ.μ., γονείς και παιδιά ηλικίας άνω των 7 ετών, να εμπλακούν στο πρόγραμμα του Σ.Ε.Ο "Μια Βαλίτσα Κόσμος", με κεντρική ιδέα τις Προσφυγικές Ροές, τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τη Διαπολιτισμικότητα, που θα πραγματοποιηθεί στην Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων. Θα υπάρχει παράλληλη εικαστική δράση με τον Γιάννη Μαρκαντωνάκη.

ΣΤΟΝ "ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟ"

Διάλεξη Δημ. Κυρτάτα για την Αθηναϊκή Δημοκρατία

Διάλεξη διοργανώνει ο Φιλολογικός Σύλλογος Χανίων "Ο Χρυσόστομος" την Δευτέρα 22 Μαΐου στις 7.30 μ.μ., με ομιλήτη τον καθηγητή Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Δημήτρη Ι. Κυρτάτα, με θέμα: «Πόλεμος και δημοκρατία: Καινοφανείς ιδιορρυθμίες της κλασικής Αθήνας».

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, «η Αθηναϊκή Δημοκρατία είναι ευρύτατα γνωστή για τα επιτεύγματά της, ιδιαίτερα στη φιλοσοφία, τα γράμματα και τις τέχνες. Βασικές αρχές της εμπνέουν πολλά σύγχρονα πολιτεύματα, ενώ πρότυπα για μελέτη γίνονται επιφανή της τέκνα που διακρίθηκαν για την πολιτική τους αγχίνοια και ρητορική ευγλωττία. Λιγότερο γνωστός είναι ο τρόπος με τον οποίο χειρίστηκε, ως πολίτευμα, τις πολεμικές προετοιμασίες και τις πολεμικές αναμετρήσεις. Το θέμα της διάλεξης παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, εφόσον η δημοκρατική Αθήνα βρισκόταν διαρκώς σε πόλεμο».

ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΧΑΝΙΩΝ

Ξεναγήσεις στην παλιά πόλη

Συνεχίζεται το πρόγραμμα δωρεάν ξεναγήσεων που υλοποιείται από τον Δήμο Χανίων σε συνεργασία με την Αρχαιολογία, τουριστικούς και άλλους φορείς του τόπου.

Η επόμενη προγραμματισμένη ξεναγήση, με θέμα: "Η παλιά πόλη άλλοτε και τώρα" θα πραγματοποιηθεί τη Δευτέρα 22 Μαΐου, από τον Εμμ. Μανούσακα. Σημείο συνάντησης - Αφετηρία: Δημαρχείο Χα-

νίων, στις 18.00.

Για περισσότερες πληροφορίες καθώς και για τις απαραίτητες δηλώσεις συμμετοχής για την τρέχουσα ξεναγήση, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με το Γραφείο Τουρισμού του Δήμου Χανίων, έως τη Δευτέρα, από τις 10.00 έως τις 13.00, στο τηλέφωνο: 2821-3-41666/65 ή στην ηλεκτρονική διεύθυνση: t-tourismos@chania.gr.

Η BMW Μυλωνάκη ΑΕ σας προσκαλεί στις εγκαταστάσεις της σε ένα διήμερο οδηγικής απόλαυσης την Τρίτη 23 & Τετάρτη 24 Μαΐου από τις 10 το πρωί έως τις 8 το βράδυ με 6 ξεχωριστές μοτοσυκλέτες BMW.

Ζήστε μια μοναδική εμπειρία οδήγησης με τις μοτοσυκλέτες: K 1600 GT, R nine T Racer, S 1000 XR, R 1200 RT, R 1200 GS Adventure & G 310 R

Κλείστε ένα test drive καλώντας στο 28210 23944 - 8

I. ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ ΑΕ

4ο χλμ. Παλαιάς Ε.Ο Χανίων - Καστελίου (Μακρύς Τοίχος), Χανιά
Τηλ.: 2821023944 έως 2821023948
e-mail: ektesi@bmw-mylonakis.gr
site: www.bmw-mylonakis.gr

ΓΙΩΡΓΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΣΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΜΑΡΙΔΑΚΗΣ

ΣΕ ΜΟΥΣΕΙΑ, ΣΥΛΛΟΓΕΣ, ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Κειμήλια της Επικής Μάχης

Αποτελούν κομμάτια της ιστορικής μνήμης που είτε οργανωμένα μουσεία και συλλογές, είτε απλοί καθημερινοί άνθρωποι δεν άφησαν να εξαφανιστούν αλλά διέσωσαν, συντήρησαν και τα διατηρούν. Πολλά από αυτά τα βρήκαμε σε προθήκες, άλλα περιμένουν τη σειρά τους. Σπάνιο υλικό από τη Μάχη της Κρήτης, από την επική μάχη του Β' παγκοσμίου πολέμου απέναντι στους ναζι κατακτητές παρουσιάζουμε μέσα από το σημερινό επετειακό μας αφιέρωμα.

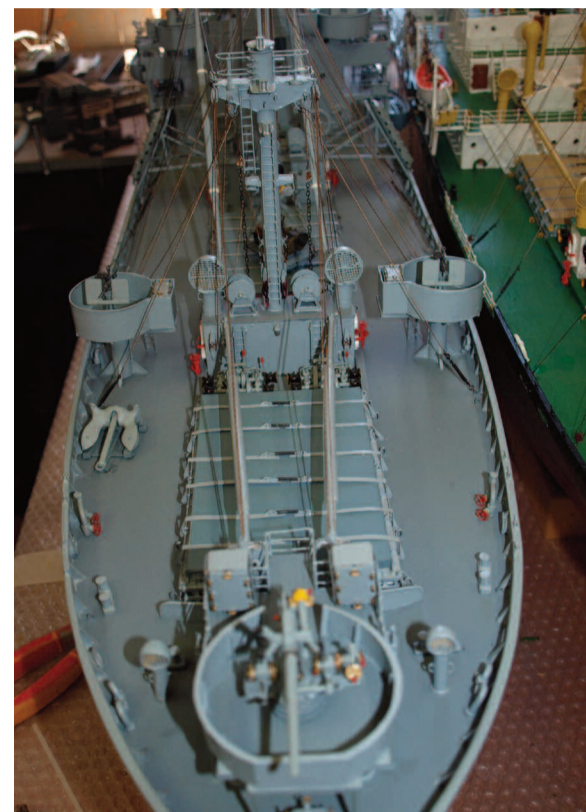
Ναυτικό Μουσείο

Η σημαία του "York"

Ο πρόεδρος του Ναυτικού Μουσείου με τη σημαία του θωρηκτού "York" ένα από τα πολύ σημαντικά νέα εκθέματα.

Το "York" στον κόλπο της Σούδας.

Ένα αντίγραφο πολεμικού "Liberty" που από φέτος κοσμεί το Ναυτικό Μουσείο.

πολεμική σημαία του βρετανικού θωρηκτού York, αποτελεί ένα από τα πολύτιμα αντικείμενα που σχετίζονται με τα πολεμικά γεγονότα στην Κρήτη και διαθέτει το Ναυτικό Μουσείο Κρήτης.

Το σπουδαίο έκθεμα εκτίθεται στον όροφο του Μουσείου και όπως μας εξηγεί ο πρόεδρος του κ. Μανώλης Πετράκης «το "York" κτυπήθηκε στον

κόλπο της Σούδας. Δεν βυθίστηκε άμεσα αλλά "κάθισε" στα αβαθή στην πλευρά που είναι σήμερα η Διεύθυνση Ναυτικών Οπλων. Όπως γίνεται σε αυτές τις περιπτώσεις διάφοροι ανέβηκαν στο πλοίο και πήραν ό,τι θεωρούσαν ότι είχε αξία».

Πριν από μερικά χρόνια ένας ηλικιωμένος Χανιώτης ήλθε στο μουσείο και έκανε δώρο τη σημαία που

είχε καταλήξει στα χέρια του. «Διαπιστώσαμε ότι ήταν αυθεντικό κομμάτι, τη στείλαμε στην Αθήνα στο Εθνικό Ιστορικό Μουσείο στην παλιά Βουλή όπου και συντηρήθηκε. Την πήραμε πίσω και από πέρυσι την έχουμε σε περίοπτη θέση μέσα σε βιτρίνα» λέει ο πρόεδρος του Μουσείου.

Οι επισκέπτες του Ναυτικού Μου-

σείου, στρατιωτικοί και επίσημοι Βρετανοί αξιωματούχοι αλλά και απλοί πολίτες εντυπωσιάζονται από αυτό το έκθεμα. «Συγκινούνται και μας το δείχνουν όπως πέρυσι έγινε με τον στρατιωτικό ακόλουθο της Μ. Βρετανίας που έδειξε πολύ μεγάλο ενδιαφέρον για αυτό το έκθεμα»

λέει ο κ. Πετράκης.

Στο πλαίσιο των εκδηλώσεων για τη Μάχη της Κρήτης, το μουσείο παρουσίασε μια εντυπωσιακή κατασκευή των Στ. Φαλιέρο, Π. Καραμπουρνιώτη και Ν. Μπινάκη, ένα αυθεντικό αντίγραφο ενός πολεμικού Liberty!

Ιστορικό Αρχείο Κρήτης

Αντικείμενα που ζωντανεύουν την ιστορία

εκάδες είναι τα αυθεντικά αντικείμενα από τη Μάχη της Κρήτης που φιλοξενεί το Ιστορικό Αρχείο Κρήτης. Οπλα γερμανικά και συμμαχικά, στρατιωτικές στολές και εξοπλισμός, λάφυρα που απέσπασαν από τον εχθρό οι στρατιώτες από τις συμμαχικές δυνάμεις και οι κάτοικοι της Κρήτης που αντιστάθηκαν σθεναρά στους εισβολείς.

Μεταξύ αυτών, εντοπίσαμε δύο αυθεντικές βρετανικές στρατιωτικές στολές που δώρισαν βετεράνοι και απόγονοι των μαχητών στο Ιστορικό Αρχείο Κρήτης. Η πράσινη

1

2

αποτελεί τη στολή του βετεράνου της Μάχης της Κρήτης Basil V. Keeble που δώρισε η κόρη του Audrey Southgate (φωτ. 1), ενώ η σκούρα μπλε στολή είναι δωρεά του βετεράνου της Μάχης της Κρήτης Billy Greaves και της συζύγου του Betty (φωτ. 2).

Στα εντυπωσιακά ντοκουμέντα που φιλοξενεί το Ιστορικό Αρχείο Κρήτης περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, και μια αυθεντική ναζιστική σημαία (φωτ. 3) που βρίσκεται στη σκάλα που οδηγεί στον πάνω όροφο του Αρχείου. Πρόκειται για λάφυρο από τη Μάχη της Κρήτης που δώρισε στο Αρχείο ο Νίκος Φραγγιουδάκης.

3

4

Ξεχωριστή θέση κατέχει ακόμα μια παραδοσιακή κρητική κατσούνα (φωτ. 4) την οποία δώρισε στο Ιστορικό Αρχείο ο Ιωάννης Μαρινάκης. Όπως αναφέρεται στο πληροφοριακό σημείωμα η συγκεκριμένη κατσούνα άνηκε στον Εμμανουήλ Γ. Μαρινάκη -πατέρα του δωρητή- από το χωριό Σκορδαλού Κυδωνίας, ο οποίος σε ηλικία 69 ετών σκότωσε με αυτήν ένα Γερμανό αλεξιπτωτιστή στην Επισκοπή Κυδωνίας κατά τη Μάχη της Κρήτης το 1941.

Εκθεση Γαλατά

Τα σημάδια των ξιφολογών στην εικόνα

ικρή αλλά πολύτιμη η έκθεση αντικειμένων της Μάχης της Κρήτης που διατηρεί ο "Σύλλογος Φίλων και Αγωνιστών της Μάχης του Γαλατά". Με πολλή φροντίδα για πολλά χρόνια αρκετοί Γαλατιανοί συνέβαλλαν στη διατήρηση της συλλογής που είναι διαθέσιμη για το κοινό σε χώρο στην κεντρική πλατεία του χωριού δίπλα στην εκκλησία. Ενας χώρος που πρόσφατα ανακατασκευάστηκε πλήρως από τον Δήμο Χανίων προκειμένου να φιλοξενήσει και το ιατρείο του χωριού.

Ο κ. Γιάννης Ψαρομήλιγκας είναι ένας από τους κατοίκους της περιοχής που φροντίζει ώστε να διατηρούνται τα εκθέματα και να παραμένει ανοικτό το μικρό μουσείο.

«Για να μπουν τα πράγματα εδώ πείστηκαν οι κάτοικοι της περιοχής που είχαν αντικείμενα της Μάχης της Κρήτης στην κατοχή τους να τα παραχωρήσουν ώστε να μην μένουν κλεισμένα σε μπαούλα» μας αναφέρει ο Γιάννης. Μας δείχνει την εικόνα του Αγ. Γεωργίου που φέρει σημάδια από τις λόγχες των Γερμανών, αλλά και αυθεντικά κράνη των αλεξιπτωτιστών, όπλα, πολεμικό υλικό, αλλά και σημαίες και έγγραφα που αποδεικνύουν τη συμβολή των απλών Γαλατιανών και των κατοίκων των Χανίων στην αντίσταση στους ναζί από τις πρώτες στιγμές της Μάχης. «Εδώ έρχονται σχολεία, για εκπαιδευτικούς λόγους τμήματα του στρατού και το καλοκαίρι πολλοί τουρίστες. Προσπαθούμε να

Ο Γ. Ψαρομήλιγκας μας δείχνει την εικόνα του Αγ. Γεωργίου και τα σημάδια από τις λόγχες των ναζί.

διατηρούμε το χώρο όσο το δυνατόν καλύτερα και να παραμένει πάντα ανοικτός» επισημαίνει ο Γιάννης τονίζοντας πως θα ήταν ευχής έργον κάποια στιγμή να γίνει ένα οργανωμένο μουσείο που θα φιλοξενήσει τα πολλά εκθέματα που υπάρχουν ακόμα στο Γαλατά.

Είναι χαρακτηριστικό ότι ακόμα και σήμερα όταν γίνονται εκσκαφές σε κάποιο οικόπεδο στο Γαλατά και στη γύρω περιοχή ή όταν θα πρέπει να γκρεμιστεί κάποιο παλιό σπίτι θα βρεθούν σίγουρα απομεινάρια της Μάχης, μικρά ή και μεγάλα εκθέματα. Ο Γιάννης είναι από αυτούς που συμβάλλουν στην προσπα-

θεια διατήρησης της ιστορικής μνήμης.

Στον χώρο κάτω από το μνημείο μας δείχνει τα κασόνια με τα κόκκαλα αγωνιστών που χάθηκαν στη Μάχη, ενώ σε ένα άλλο σημείο βλέπουμε ένα τμήμα τεθωρακισμένου που χρησιμοποιείται ως πόρτα καθώς τοποθετήθηκε στο σημείο αυτό πριν από πολλά χρόνια!

Συλλογή Στέλιου Τριπαλιτάκη

πάνιο υλικό που συγκέντρωσε από όλο σχεδόν τον Νομό Χανίων με πολλή προσωπική προσπάθεια, ανεβαίνοντας σε βουνά, ψάχνοντας σε καταφύγια, βουτώντας ακόμα και σε μεγάλα βάθη στη θάλασσα, διατηρεί ο Στέλιος Τριπαλιτάκης. Μια αξιοθαύμαστη προσπάθεια που στόχος του συλλέκτη είναι να μετεξελιχθεί στη δημιουργία ενός Πολεμικού Μουσείου.

«Ξεκίνησα να μαζεύω υλικό από το 1999. Αιτία ήταν ένα περιοδικό του Δήμου Νέας Κυδωνίας που μας είχε μοιραστεί όταν πήγαινα δημοτικό που είχε μαρτυρίες αγωνιστών της Μάχης» θυμάται ο Στέλιος ξεναγώντας μας στη συλλογή του.

Όπως υπολογίζει έχει δώσει πάνω από 20.000 ευρώ αυτά τα 18 χρόνια για αγορές υλικού, όμως η συντριπτική πλειοψηφία των αντικειμένων που έχει είναι προϊόν έρευνας, αναζήτησης σε μάντρες με παλιοσίδερα, σε σπίτια υπό κατεδάφιση, σε χωράφια, σε ακτές. Ο ίδιος είναι άριστος γνώστης της πολεμικής ιστορίας και πολλά αντικείμενα της μάχης τα αναζητήσε σε σημεία που είχε διαβάσει ότι είχαν πέσει αεροπλάνα, υπήρχαν οχυρωματικά έργα, είχαν γίνει μεγάλες φονικές μάχες.

«Εχω βρει κομμάτια ανεμοπλάνων ως μεσοδόκι σε σπίτι, κομμάτια σωλήνες από φτερά που χρησιμοποιήθηκαν σε περίφραξη ή για

στήριγμα κληματιών, λαμαρίνες από σκάφη που τοποθετούνταν κάτω από κεραμίδια οπτιών για να μην στάζουν. Τμήματα αεροπλάνων σε βάθος αρκετών μέτρων που τα ανέσυρα με μπουκάλες, εξοπλισμό σε χαράδρες σε απόσταση σημεία στα Σφακιά, στις Μένιες κ.α.» αρχίζει να μας εξιστορεί ορισμένες από τις πραγματικά εκατοντάδες προσπάθειές του να συλλέξει υλικό που να έχει να κάνει με την χρονική περίοδο από την Τουρκοκρατία μέχρι και τον Εμφύλιο. «Ταλαιπωρία, κυνηγητό, μεγάλη αναζήτηση, να ψάχνεις σε σπίτια ερειπωμένα, σε χωράφια που έχουν σκαφτεί, σε καταφύγια. Έχει πολλή δουλειά αυτό το "χόμπι" αλλά με ευχαριστεί» λέει.

Κάνοντας πολύ καλή δουλειά έχει εκδώσει πριν από δύο χρόνια ένα βιβλίο με σπάνιες φωτογραφίες από τη Μάχη της Κρήτης, ενώ ετοιμάζει και ένα δεύτερο με πλούσιο δικό του φωτογραφικό υλικό από τα οχυρωματικά έργα των ναζί στο νησί.

Ρωτάμε τον Στέλιο να μας πει για ποιο από τα υλικά που διαθέτει εκτιμά ότι έχει τη μεγαλύτερη ιστορική αξία. «Για μένα τα πιο πολύτιμα ιστορικά αντικείμενα είναι τα τμήματα των γερμανικών ανεμοπλάνων. Εχω τμήματα από 16 διαφορετικά ανεμοπλάνα από τα 70 που έπεσαν στα βόρεια των Χανίων τις πρώτες

Ο Στέλιος Τριπαλιτάκης με ένα τμήμα της έκθεσής του.

ώρες της μάχης» είναι η απάντηση του.

Αυθεντικά ρούχα στρατιωτών, εξοπλισμός όλων των ειδών των αλεξιπτωτιστών, τμήματα μηχανών (BMW R12, Zundapp κ.α.) που ο Στέ-

λιος συντηρεί και θέλει να θέσει σε λειτουργία, αντιαεροπορικά, τμήματα πυροβόλων και ερσοκαφών και πολύ ακόμα υλικό αποτελούν μία μοναδική και πολύ ενδιαφέρουσα σύνθεση.

Τμήματα εξοπλισμού αλεξιπτωτιστών.

Σφαίρες Γερμανικού αντιαρματικού όπλου Panzerbüchse.

Ενα οπλοπολυβόλο Μπρεν που βρέθηκε μεταξύ Γαλατά και Σταλού περίσι τον Μάρτιο.

ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Εκδήλωση για την αρχαία Απτέρα

Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων και η Περιφέρεια Κρήτης με τη συνεργασία της Πολιτιστικής Εταιρείας Κρήτης διοργανώνουν εκδήλωση στην Αθήνα με θέμα "ΑΠΤΕΡΑ. Έρευνα και ανάδειξη ενός εμβληματικού αρχαιολογικού χώρου για τη Δυτική Κρήτη".

ρικανική Σχολή Κλασικών Σπουδών, Γεννάδειος Βιβλιοθήκη.

Το πρόγραμμα της εκδήλωσης περιλαμβάνει τέσσερις εισηγήσεις για τις ανασκαφικές έρευνες, την αποκατάσταση, την ανάδειξη και την αναπτυξιακή δυναμική του αρχαιολογικού χώρου της Απτέρας.

- "Απτέρα: Χρονικό των ανασκαφών και της ανάδειξης του χώρου" Βάννα Νινιού - Κινδελή, Διευθύντρια συστηματικής ανασκαφής Απτέρας.

- "Απτέρα: Νεκροπόλεις και έθιμα ταφής" Κατερίνα Τζανακάκη, Αρχαιολόγος της ΕΦ.Α. Χανίων.

- "Η αναστήλωση του αρχαίου θεάτρου

της Απτέρας" Νίκος Χατζηδάκης, Αρχιτέκτων Μηχανικός - Ανασπληστής.

- "Η αναπτυξιακή δυναμική του αρχαιολογικού χώρου της Απτέρας"

Μαρία Κασωτάκη, Προϊσταμένη Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης

Στο τέλος της εκδήλωσης θα προβληθεί 10λεπτη ταινία για το αρχαίο θέατρο της Απτέρας (<https://vimeo.com/efacha>)

Την εκδήλωση συντονίζουν η Προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Χανίων Ελένη Παπαδοπούλου και ο Θεματικός Αντιπεριφερειάρχης Ανάπτυξης Κρήτης Δημήτρης Μιχελογιάννης.

ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Διάλεξη για τη σύγχρονη ελληνική τέχνη

Διάλεξη της Αλεξάνδρας Κουρουτάκη, δρ. Ιστορίας της Τέχνης, επιστημονικής συνεργάτιδος της Αρχιτεκτονικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης, με θέμα: «Οι απαρχές της σύγχρονης ελληνικής τέχνης στο πνεύμα του "Βενιζελισμού" και η Κρήτη ως πηγή έμπνευσης για τους καλλιτέχνες της "Γενιάς του 1930"», διοργανώνει η ΙΛΑΕΚ στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων, τη Δευτέρα 19 Ιουνίου, στις 19.30. Μετά την ομιλία της κ. Κουρουτάκη θα επακολουθήσει συζήτηση με το κοινό. Την εκδήλωση θα συντονίζει η Μαριάννα Καβρουλάκη, ανεξάρτητη ερευνήτρια, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΙΛΑΕΚ.

Η διάλεξη επιχειρεί να αναδείξει τη συμβολή του Βενιζέλου στην προσπάθεια εκσυγχρονισμού της ελληνικής καλλιτεχνικής δημιουργίας και της συμπόρευσής της με τα Ευρωπαϊκά καλλιτεχνικά ρεύματα του Μοντερνισμού.

Θα γίνει αναφορά στην "Ομάδα Τέχνη" (1917 - 19) και στην έμπρακτη συμπαράσταση της κυβέρνησης των Φιλελευθέρων στους νεωτεριστές καλλιτέχνες της Ομάδας, στις εκθέσεις τους σε Ελλάδα και Παρίσι.

Επίσης, η διάλεξη αποσκοπεί να παρουσιάσει έργα σπουδαίων Ελλήνων ζωγράφων της Γενιάς του Μεσοπολέμου (Εγγονόπουλος, Θεόφιλος, Τσαρούχης, Γουναρόπουλος, Στέρης, Παρθένος, Κόντογλου) με θεματική εμπνευσμένη από την Κρήτη, τον πολιτισμό και την ιστορία της.

Ειδικότερα, οι μύθοι της Κρήτης, η Κρητική Λογοτεχνία και το θέατρο, η λαϊκή παράδοση, η κρητική παραδοσιακή ενδυμασία καθώς και η ηγετική πολιτική μορφή του Ελευθερίου Βενιζέλου αποτελέσαν πηγή έμπνευσης για την περίφημη "Καλλιτεχνική Γενιά του 1930".

ΣΤΗΝ ΠΥΛΗ ΣΑΜΠΙΟΝΑΡΑ

Εκθεση φωτογραφίας μαθητών της ΛΕΦΚΙ

Η Λέσχη Φωτογραφίας και Κινηματογράφου Χανίων διοργανώνει έκθεση φωτογραφίας των μαθητών της περιόδου 2016-2017 με θέμα "Πορτρέτο +" στην Πύλη Sabbionara.

Πορτρέτο

Ετυμολογία: πορτρέτο γαλλική portrait < μέση γαλλική portrait / routraict < portraire < λατινική protraho < pro + traho < ινδοευρωπαϊκή (ρίζα). Ουσιαστικό - πορτρέτο ουδέτερο

Η προσωπογραφία, ζωγραφική ή φωτογραφική απεικόνιση ενός ανθρώπου, ιδιαίτερα του προσώπου. (μεταφορικά) η απεικόνιση μιας κατάστασης με το λόγο ή την εικόνα. "Βικιλεξικό"

Το πορτρέτο αποτελεί ίσως την πιο δημοφιλή φωτογραφική κατηγορία. Πως αλλιώς όμως μπορούμε να δώσουμε κάποιο στοιχείο από τον χαρακτήρα ή την ζωή ενός ανθρώπου πέρα από το ίδιο του το πρόσωπο;

Αυτό ήταν το ερώτημα/πρόκληση προς τους μαθητές των σεμιναρίων της Λέσχης Φωτογραφίας & Κινηματογράφου Χανίων (λε.φ.κι) 2016-17.

Να αποτυπώσουν φωτογραφικά το πορτρέτο ενός ανθρώπου και με μία δεύτερη φωτογραφία, κάποιο αντικείμενο, χώρο, κατάσταση, ή οτιδήποτε άλλο θα έχει σχέση και θα χαρακτηρίζει τον εικονιζόμενο.

Επιμέλεια έκθεσης: Σάββας Κόης

Συνδιοργάνωση: Λε.Φ.Κι., Κ.Ε.Π.Π.Ε.Δ.Η.Χ.-Κ.Α.Μ.

Εγκαίνια: Δευτέρα 22/05/2017 και ώρα 20:00 .

Διάρκεια: Δευτέρα 22/05/2017 έως και Κυριακή 28/05/2017

Ώρες λειτουργίας: 19:00 - 22:00

Είσοδος ελεύθερη.

Συμμετέχουν: Eriola Loria, Αναστασία Τζαβέ, Άννα Ξεκουκουλωτάκη, Αντωνία Μαυρακάκη, Βίκυ Τάκου, Γιώργος Κανάκης, Δήμητρα Ματσούκα, Ελευθερία Αντωνογιαννάκη, Ερωφίλη Γαγάνη, Ευτύχιος Ξανθουδάκης, Ζωή Δρακάκη, Ιωάννα Σβουράκη, Ιωάννης Μπάστας, Κάτια Δραμιτινού, Κατερίνα Κρικιώνη, Κωνσταντίνα Μπουμπουλάκη, Κωνσταντίνος Νικολακόπουλος, Λεωνίδας Αδριανός, Μάκης Τσαμαλίκος, Μανώλης Στρατουδάκης, Μαρία Πατεράκη, Μαρία Τσίγκου, Μαρία Στιβανάκη, Μιχάλης Νευραδάκης, Νικηφόρος Τζεβελεκίδης, Πόπη Αολανίδου, Σμαράγδη Γαλημιτάκη, Σοφία Κατσιώτη, Στεφάνια Δραμιτινού, Χριστίνα Αντωνίου, Χρυσάνθη Μπάρα

ΣΤΟ ΒΕΝΙΖΕΛΕΙΟ ΩΔΕΙΟ

"Game Over - Repeat"

Τη θεατρική παράσταση: "Game Over - Repeat" θα παρουσιάσει ο θεατρικός σύλλογος: "Σκηνή Χωρίς Όρια" στο Βενιζέλειο Ωδείο Χανίων στις 24, 25, 26, 27, 28 & 29 Μαΐου (έξι παραστάσεις) με ώρα έναρξης 9.30 μ.μ..

Πρόκειται για μία βαθιά κοινωνική και πολιτική παράσταση σε σκηνοθεσία Στέλλας Σκορδαρά. Στην παράσταση συμμετέχουν 22 ερασιτέχνες & επαγγελματίες ηθοποιοί.

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, «βασισμένη στο έργο του Mark Ravenhill "Shoot/Get Treasure/Repeat", η παράσταση μας μεταφέρει σε έναν κόσμο όπου ο κίνδυνος της τρομοκρατίας μετατρέπει την καθημερινή ζωή σε πραγματική ζούγκλα. έναν κόσμο που στο όνομα της ελευθερίας και της Δημοκρατίας γίνονται τεράστια εγκλήματα και όπου οι ήρωες εφαρμόζουν πιστά το "Ο θάνατός σου η ζωή μου". Παρόλο που το έργο γράφτηκε 10 χρόνια πριν κι ανέβηκε στο Λονδίνο το 2008, σήμερα είναι πιο επίκαιρο από ποτέ. Η ομάδα του Συλλόγου «Σκηνή Χωρίς όρια» για πρώτη φορά πειραματίζεται με την τεχνική αποστασιοποίησης του Μπέρτολντ Μπρέχτ και εμπνευσμένη από τα videogame, αναδίδει αισθητικά, κινησιολογικά αλλά και υποκριτικά την ατμόσφαιρα της εικονικής πραγματικότητας αυτών».

Συντελεστές
Σκηνοθεσία Διδασκαλία: Στέλλα Σκορδαρά Σκηνικά -Κουστούμια: Ξανθή Κόντου Σχεδιασμός Φωτισμών: Κατερίνα Παπανδρέου Μουσική: Δημήτρης Μπαρνιάς Βοηθός Σκηνοθέτη: Αθηνά Μαθιουδάκη Κίνηση: Ναταλία Παρθενίου

Μακιγιάζ: Λούλα Μιχελάκη
Γραφιστικά: Βασίλης Πισώνης
Διεύθυνση Παραγωγής: Στέλιος Παγιαλάκης
Παίζουν: Γιάννης Αγγελάκης, Μαλαματένια Ακριβιάδου, Σοφία Βασιλάκη, Μάρκος Γιανναράκης, Στέλιος Δερμιτζάκης, Ελευθερία Δρακακάκη, Verónica Etchenice, Γιώργος Ιγγλεζάκης,

Νίκη Καντέρη, Χριστιάννα Καρφή, Βάσια Κατραμαδάκη, Γεωργία Μαλαξιανάκη, Λούλα Μιχελάκη, Αλεξάνδρα Μοτάκη, Στέλιος Παγιαλάκης, Ελένη Πρωτοπαπαδάκη, Μαρία Σκορδούλη, Τατιάνα Τζιάκη, ΚίμωνΧαριτάκης, Μαρία Χλιαουτάκη, Νάνσυ Χριστινάκη, Στέλλα Χριστινάκη.

Γενική είσοδος: 7 ευρώ, τηλ. κρατήσεις: 6907760841

παιδότοπος

Α' ΤΑΞΗ ΔΗΜ. ΣΧ. ΝΑΥΣΤΑΘΜΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Δημιουργούμε, επικοινωνούμε, συνεργαζόμαστε!

**ΒΑΓΓΕΛΗΣ
Θ. ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ**
kakatsakis@sch.gr

Καλοί μου φίλοι, καλό Σαββατοκύριακο!

Με δύο ελληνικά και πέντε ευρωπαϊκά σχολεία συνεργάζονται εφέτος τα παιδιά της Α' τάξης του Δημ. Σχολείου Ναυστάθμου Κρήτης σε δύο έργα eTwinning του οποίου η δασκάλα τους, η γνωστή στους αναγνώστες του Παιδότοπου και από άλλες εργασίες μαθητών της Σταυρούλα Λαδά, είναι πρέσβειρα για τη Δυτική Κρήτη. «Το πρώτο έργο "Ας δημιουργήσουμε" αφορά σε κοινές κατασκευές που κάνουν οι μαθητές και στη δημιουργία μιας κοινής ιστορίας "Οι περιπέτειες της Ελπίδας" ενώ

το δεύτερο "Το χελιδόνι, πρόσφυγας ή μετανάστης" έχει να κάνει με το φαινόμενο των παιδιών προσφύγων» επισημαίνει στο σημείωμα που μου έστειλε μαζί με τις γνώμες των μαθητών της και σχετικές φωτογραφίες η καλή αυτή δασκάλα για να συμπληρώσει αμέσως μετά ότι έτσι «τα παιδιά μαθαίνουν να συνεργάζονται να επικοινωνούν, να δημιουργούν και να εξοικειώνονται με τις νέες τεχνολογίες» καθώς «με τον τρόπο αυτό μαθαίνουν και τους κανόνες ασφαλούς πλοήγησης στο διαδίκτυο, αφού πλέον το ίντερνετ έχει μπει για τα καλά στη ζωή

όλων μας». Στ' αλήθεια τυχερά τα Πρωτάκια του Δημ. Σχ. Ναυστάθμου που έχουν δασκάλα τους την κυρία Σταυρούλα! Ας δούμε τι μας λένε...

**Σας χαιρετώ με αγάπη όλους!
Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης,
δάσκαλος**

Σημείωση: Τα έργα έγιναν με τη βοήθεια της δασκάλας της Μουσικής Μαρίας Πλατσάκη και της δασκάλας των Αγγλικών Ελίνας Μπραουδάκη.

Χαρούλα Κοβάνη: Εμένα μου αρέσει να συνεργαζόμαστε με τα άλλα σχολεία. Φτιάχνουμε ωραίες κατασκευές, κάνουμε συνεργατική ζωγραφική για τους ήρωες των ιστοριών που δημιουργούμε και παίζουμε με παζλ όταν συνδεόμαστε μέσω υπολογιστή με άλλες τάξεις. Μου αρέσει που φροντίζουμε τα προσφυγόπουλα που έχουμε δημιουργήσει μέσα από ιστορίες με την Ισπανία. Είναι ωραία γιατί μαθαίνουμε πολλά καινούρια πράγματα.

Μαρία-Ζωή Φουστέρη: Εμένα το πρόγραμμα του eTwinning να συνεργαζόμαστε με άλλα σχολεία μου αρέσει πολύ. Είναι ωραίο που μαθαίνουμε καινούρια πράγματα. Κάνουμε κατασκευές, ιστορίες, φτιάχνουμε τις σημαίες μας και τραγουδάμε μαζί με τ' άλλα παιδιά. Περνάμε ωραία.

Δημήτρης Πεπονούλας: Το πρόγραμμα εμένα μου άρεσε πολύ. Περισσότερο με εντυπωσίασε που φτιάξαμε το βιβλίο της Ελπίδας. Επίσης μου αρέσει που συνεργαζόμαστε με τις άλλες χώρες. Τέλος, οι τηλεδιασκέψεις και οι ψηφοφορίες ήταν εντυπωσιακές.

Αλέξανδρος Φανουργιάκης: Στο eTwinning μαθαίνουμε να φτιάχνουμε ψηφιακά προφίλ με avatars, χωρίς να ανεβάζουμε τις δικές μας φωτογραφίες. Διαλέγουμε το σχήμα του προσώπου, τα μάτια, το στόμα και τα μαλλιά. Το πρόγραμμά μου άρεσε πολύ. Με εντυπωσίασε που συνεργαστήκαμε με τα παιδιά από την Ισπανία και που μας έστειλαν κάρτες και γλυφιτζούρια.

Γιώργος Πατιαλιάκας: Μαζί με άλλα σχολεία φτιάξαμε μία ιστορία και μετά την εικονογραφήσαμε. Το πρόγραμμα μού άρεσε πολύ. Μου φάνηκε πολύ ενδιαφέρον. Επίσης ήταν πολύ ωραίο με τα ταξίδια της Ελπίδας στα άλλα σχολεία.

Βασιλική Νεράκη: Εγώ υποδέχτηκα τη Σάρα, ένα κοριτσάκι από την Ισπανία, το οποίο "φιλοξενώ" και φροντίζω, από τη στιγμή που μας το "έστειλαν" συμμαθητές μας από την Ισπανία.

Μαρίσα Μαλασπίνια: Είναι ωραίο που κάναμε κατασκευές και τις μοιραστήκαμε με τα άλλα παιδιά από άλλα σχολεία. Στις τηλεδιασκέψεις μιλούσαμε για μας και η κυρία Σταυρούλα τα έλεγε στα αγγλικά. Κρατούσαμε σημαίες και είπαμε και το τραγούδι "Τα λουστράκια" του Οδυσσέα Ελύτη με μουσική Μάνου Χατζιδάκι, που μάθαμε με τη δασκάλα της Μουσικής, την κυρία Μαρία Πλατσάκη. Μιλάει για τους Έλληνες πρόσφυγες που ήταν φτωχοί.

Μαρία Μιχαλοπούλου: Το πρόγραμμά μου φάνηκε πολύ ωραίο. Περισσότερο μου άρεσαν τηλεδιασκέψεις που κάναμε με τα άλλα σχολεία και γνωρίσαμε καινούργια παιδιά. Επίσης, μου άρεσαν και οι κατασκευές και τα παζλ που παίζαμε.

Ελένη Πραματιώτη: Εμένα το πρόγραμμα μου φάνηκε πολύ ωραίο και πολύ ενδιαφέρον. Μου άρεσαν οι κατασκευές και οι ψηφοφορίες που κάναμε για να βρούμε την καλύτερη κατασκευή των άλλων σχολείων. Επίσης, μου άρεσε όταν μιλούσαμε με τα άλλα παιδάκια και τους δείξαμε τη σημαία μας.

Στέλιος Καβράκης: Με το eTwinning μπορούμε να βλέπουμε πώς είναι άλλα σχολεία και να τους παρουσιάζουμε την τάξη, το σχολείο και την πόλη μας, τα Χανιά. Μου άρεσαν πολύ οι κατασκευές και η ιστορία της Ελπίδας που φτιάξαμε. Ακόμη, μου άρεσε που φτιάξαμε με την κυρία Ελίνα Μπραουδάκη, τη δασκάλα των Αγγλικών, το οικογενιακό μας δέντρο. Τέλος, πήραμε και δώρα από την Ισπανία, κάρτες που έλεγαν πώς περνάνε τα "προσφυγόπουλα" που φτιάξαμε, αλλά και κόκκινα γλυφιτζούρια.

Μάνος Κάτσος: Εμένα το πρόγραμμά μου φάνηκε πολύ ενδιαφέρον. Μου άρεσαν οι ιστορίες με τη Στέλλα, το κοριτσάκι που φτιάξαμε για να ταξιδέψει στην Ισπανία και να το φροντίσουν εκεί. Επιπλέον μου άρεσαν οι τηλεδιασκέψεις που κάναμε και μιλήσαμε με παιδάκια από τη Λάρισα, την Ορεστιάδα, αλλά και την Κροατία και τη Ρουμανία. Θα ήθελα να το ξανακάνω.

Ειρήνη Αποστολάκη: Τα δύο έργα που κάναμε φέτος, "Το χελιδόνι, πρόσφυγας ή μετανάστης" [...] Στο δεύτερο, οκτώ σχολεία φτιάξαμε μαζί μία ιστορία "Οι Περιπέτειες της Ελπίδας" για ένα κοριτσάκι που ταξιδεύει σε διάφορες χώρες και γεμίζει τη βαλίτσα της με διάφορα δώρα που της χαρίζουν τα παιδιά, την αγάπη, τη φιλία, την ανοχή στη διαφορετικότητα, την υγιεινή διατροφή κ.ά. Επίσης, κάναμε πολλές ψηφοφορίες. Είναι πολύ σημαντικό όλο αυτό. Είναι μία ελπίδα για όλους μας πάνω στη γη.

Χριστίνα Καρανίκα: Το eTwinning για μένα είναι κάτι πολύ σημαντικό γιατί μαθαίνουμε καινούρια πράγματα και είναι μια πολύ διαφορετική τάξη από όλες τις άλλες που έχω πάει και ξέρω. Μου αρέσει πολύ που συνεργαζόμαστε με άλλα σχολεία για τα προσφυγόπουλα και τις ιστορίες που φτιάχνουμε. Με το eTwinning είναι σαν να ταξιδεύουμε σε άλλες χώρες μέσα από τον υπολογιστή.

Νικόλας Αχτάρης: Περισσότερο μου άρεσε όταν κάναμε τα παζλ μαζί με τα άλλα παιδιά στις τηλεδιασκέψεις, οι κατασκευές και οι ψηφοφορίες. Επίσης με εντυπωσίασε που φτιάξαμε με τη Στέλλα, ένα προσφυγόπουλο που στείλαμε στην Ισπανία για να το φροντίσουν. Αλλά που δεχτήκαμε τον Ρομπέρτο που ταξίδεψε από την Ισπανία για να τον φροντίσουμε. Είναι ωραίο να γνωρίζεις καινούργιους φίλους από την Ισπανία.

Μελίνα Μανιάτη: Για μένα το eTwinning μού δίνει χαρά διότι συνεργαζόμαστε με άλλες χώρες, όπως την Ισπανία, την Αγγλία, την Κροατία, τη Ρουμανία, τη Γαλλία και την Πολωνία, αλλά και με άλλα σχολεία από την Ελλάδα, όπως τη Λάρισα και την Ορεστιάδα. Αυτό που θυμάμαι περισσότερο είναι η ζωγραφιά που κάναμε στον υπολογιστή μαζί με ένα σχολείο της Ισπανίας, το Σαν Βινσέντε, όπου ζωγραφίζαμε μαζί την ηρωίδα της ιστορίας μας "Οι περιπέτειες της Ελπίδας".

ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΜΑΡΙΑΔΑΚΗΣ

Από την πολυεθνική “Σελανίκ” της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, στη Σαλονίκη του Μεσοπολέμου και των πρώτων χρόνων της Κατοχής. «Στα χρόνια ανάμεσα», όπως είναι ο τίτλος του δεύτερου βιβλίου της τριλογίας του Βασίλη Τσιράκη που κυκλοφόρησε πρόσφατα από τις εκδόσεις «Τόπος» και το οποίο αποτελεί ένα μυθιστορηματικό πανόραμα της Θεσσαλονίκης από τον ερχομό των προσφύγων το 1922 ως τον διωγμό των Εβραίων το 1943.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΙΡΑΚΗΣ:

«Ο κόσμος δεν μπορεί να αλητιάξει χωρίς την τέχνη»

να ιστορικό μυθιστόρημα όπου πρωταγωνιστεί η ιστορία καθώς η μοίρα των πρωταγωνιστών, της Δάφνης, της Σμαρώς, του Στέφανου, του Ελιάν και του Αλέξανδρου, «σφραγίζεται» από τις μεγάλες πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές ανατροπές του καιρού τους.

Ένα ιστορικό μυθιστόρημα μέσα από τις σελίδες του οποίου περνούν διακριτικά οι φιγούρες του Γληνού και του Καζαντζάκη, του Πασαλίδη και του Ζαχαριάδη, του Ναζίμ Χικμέτ και του Έρνεστ Χέμινγουεϊ, ενώ η Θεσσαλονίκη «χρωματίζει» τα πάθη των πρωταγωνιστών.

Με αφορμή την παρουσίαση του μυθιστορήματος «Τα χρόνια ανάμεσα» που θα πραγματοποιηθεί στα Χανιά, σήμερα στις 7.30 το απόγευμα στο καφέ «Αθέατον» στο Εμπορικό Κέντρο Ερμής, οι «Διαδρομές» μίλησαν με τον συγγραφέα Βασίλη Τσιράκη για το νέο του βιβλίο, τις προκλήσεις του ιστορικού μυθιστορήματος αλλά και την Τέχνη που έχει ανάγκη ο κόσμος για να αλλάξει...

Πού μας μεταφέρουν “Τα χρόνια ανάμεσα”;

Είναι μια ιστορία του Μεσοπολέμου. Ένα ιστορικό μυθιστόρημα όπου η ιστορία ακροβατεί ανάμεσα στην πόλη και τους χαρακτήρες. Το ιστορικό μυθιστόρημα ξέρετε έχει πολλούς κινδύνους. Ενας είναι από αυτούς είναι η προβολή του παρόντος στο παρελθόν και η αντιμετώπιση ιστορικών προσώπων όπως τα ξέρουμε σήμερα που έχουν κριθεί πια από την ιστορία. Γι αυτό και ένα ιστορικό μυθιστόρημα οφείλει να προσπαθεί να «μείνει μέσα στα παπούτσια» των ανθρώπων εκείνης της εποχής. Σε αυτή τη βάση προσπάθησα να μην δώσω στον αναγνώστη ιστορικά γεγονότα και πρόσωπα όπως τα ξέρουμε σήμερα, εκ των υστέρων.

Γιατί επιλέξατε ως καμβά της ιστορίας σας τον Μεσοπόλεμο;

Θα έλεγα ότι αυτός με επέλεξε. Τα “Χρόνια ανάμεσα” είναι το δεύτερο μυθιστόρημα της τριλογίας της Θεσσαλονίκης. Το πρώτο, το “Σελανίκ” σταματάει το 1916. Έτσι προέκυψε η ανάγκη για την ιστορική συνέχεια. Βέβαια υπάρχει η ιδιαιτερότητα στη συγκεκριμένη τριλογία ότι δεν είναι ίδιοι οι ήρωες, αλλά ο συνεκτικός κρίκος είναι η πόλη, η Θεσσαλονίκη. Το τρίτο μυθιστόρημα στο οποίο βρίσκομαι σε διαδικασία έρευνας θα εκτυλισσεται μετά τον εμφύλιο και μέχρι -ίσως- το Πολυτεχνείο.

Η Θεσσαλονίκη πράγματι “χρωματίζει” τα “Χρόνια ανάμεσα”...

Όπως έγραψε ένας κριτικός, στο “Σελανίκ” ο κεντρικός χαρακτήρας του βιβλίου είναι η πόλη και οι ήρωες είναι κατά κάποιον τρόπο το φόντο. Η διαφορά στα “Χρόνια ανάμεσα” είναι ότι η πόλη υποχωρεί και περνάει η ιστορία σε πρώτο πλάνο.

Γιατί το ιστορικό μυθιστόρημα γνωρίζει μια άνθηση τα τελευταία χρόνια;

Νομίζω ότι η κρίση έχει παίξει έναν ρόλο

«Οι εικόνες που δημιουργεί ο αναγνώστης διαβάζοντας λογοτεχνία λειτουργούν απελευθερωτικά και λυτρωτικά με κάποιο τρόπο. Με αυτή την έννοια δεν νομίζω ότι η λογοτεχνία θα πάψει ποτέ να υπάρχει...»

σε αυτό. Ο κόσμος ψάχνει τρόπους να ξεφύγει από το δυσβάσταχτο σήμερα. Να ξεφύγει όμως όχι επιφανειακά, ούτε προσωρινά. Και το ιστορικό μυθιστόρημα του δίνει τη δυνατότητα να επιστρέψει πιο δυνατός και να αντιμετωπίσει με καλύτερους όρους την πραγματικότητα.

Τα όρια ανάμεσα στο ντοκουμέντο με τη μυθοπλασία που μπαίνουν σε ένα ιστορικό μυθιστόρημα;

Είμαι της άποψης ότι το ιστορικό μυθιστόρημα πρέπει να στέκεται με σεβασμό απέναντι στην ιστορία, αποφεύγοντας

παρακλίσεις ή αναχρονισμούς. Ούτε όμως θα πρέπει η ιστορία να είναι απλά το σκηνικό μπροστά από το οποίο εξελίσσεται η πλοκή. Πρέπει αυτά τα δύο στοιχεία να συμπληρωθούν και να υπάρχει μια όσμωση ανάμεσα στα ιστορικά γεγονότα και τους χαρακτήρες, ένα δημιουργικό «πάντρεμα» ώστε να μην προδίδεται κάποιο από αυτά τα στοιχεία.

Ζούμε στην εποχή της παντοδυναμίας της εικόνας και της κυριαρχίας του ψηφιακού πολιτισμού. Ανησυχείτε μήπως φθίνει η μαγεία της αφήγησης ιστοριών μέσα από τις λέξεις, η μαγεία της λογοτεχνίας;

Δεν ανησυχώ γιατί πιστεύω ότι η φαντασία του αναγνώστη είναι πολύ πιο δυνατή από κάθε εικόνα που του δίνεται έτοιμη. Οι εικόνες που δημιουργεί ο αναγνώστης διαβάζοντας λογοτεχνία λειτουργούν απελευθερωτικά και λυτρωτικά με κάποιο τρόπο. Με αυτή την έννοια δεν νομίζω ότι η λογοτεχνία θα πάψει ποτέ να υπάρχει...

Η τέχνη και η αισθητική έχουν τη δύναμη να αλλάξουν τα πράγματα γύρω μας;

Η τέχνη δεν μπορεί να αλλάξει τον κόσμο, αλλά κι ο κόσμος δεν μπορεί να αλλάξει χωρίς την τέχνη. Η τέχνη δεν δίνει έτοιμες απαντήσεις, ούτε έχει να αποδείξει κάτι. Η τέχνη προβληματίζει, δημιουργεί υπόβαθρο, κριτήρια, ψηλαφεί ανοιχτές πληγές, ανιχνεύει το μέλλον. Υπό αυτή την έννοια η τέχνη πρέπει να αλληλεπιδρά με το περιβάλλον και τις κοινωνικές αντιθέσεις και δεν μπορεί να είναι μια τέχνη κλεισμένη στον εαυτό της. Δεν μπορεί να είναι μια τέχνη ναρκισσιστική, ούτε όμως και μια τέχνη -προπαγάνδα.

Πότε δικαιώνεται ένα βιβλίο;

Νομίζω ότι δικαιώνεται όταν οι αναγνώστες, αφού το διαβάσουν, πάνε ένα βήμα παραπέρα. Όταν τους έχει βοηθήσει να δουν πράγματα που δεν τα είχαν σκεφτεί πριν και τους έχει βάλει σε μια διαδικασία να δουν ξανά τον εαυτό τους και τον κόσμο γύρω τους. Αν μπορέσει ένα βιβλίο να δώσει αυτή την ώθηση στον αναγνώστη τότε έχει δικαιωθεί. Υπό αυτή την έννοια δεν γράφουμε για τον εαυτό μας, αλλά για τους άλλους. Όχι όμως για να κολακεύσουμε το αναγνωστικό κοινό, αλλά για να του δώσουμε το ερέθισμα να σκεφτεί πράγματα ή ακόμα και να προβληματιστεί για θέματα που μπορεί να το “ζορίζουν” ή να τα έχει απωθήσει.

Βιβλιοπαρουσίαση στα Χανιά

Η παρουσίαση του ιστορικού μυθιστορήματος του Βασίλη Τσιράκη “Τα χρόνια ανάμεσα” (εκδ. «Τόπος») θα πραγματοποιηθεί σήμερα Σάββατο στις 7.30 το απόγευμα στο Καφέ “Αθέατον” (Μπουνιαλιά 11-19 στο Εμπορικό Κέντρο Ερμής). Για το βιβλίο θα μιλήσουν η φιλόλογος Αριάδνη Παπιδάκη, ο οικονομολόγος - εκπαιδευτικός Γιάννης Κυριακάκης και ο συγγραφέας. Την εκδήλωση διοργανώνουν οι εκδόσεις «Τόπος» και το βιβλιοπωλείο «Το βιβλίο».

Αφορμή

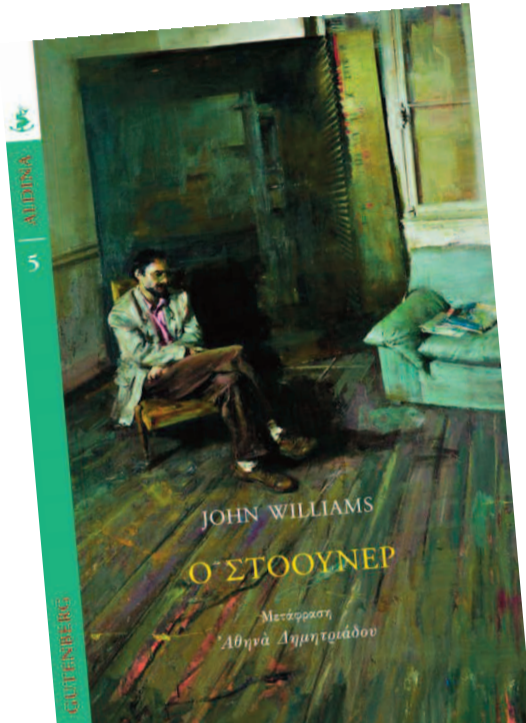
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com · no14me.blogspot.gr/

Ο Στόουνερ

» John Williams (μτφρ. Αθηνά Δημητριάδη, εκδόσεις Gutenberg)

Ο Γουίλιαμ Στόουνερ γράφτηκε στο πρώτο έτος του Πανεπιστημίου του Μιζούρι το 1910, σε ηλικία δεκαεννέα ετών. Οκτώ χρόνια αργότερα, όταν ο Α' Παγκόσμιος Πόλεμος βρισκόταν στην κορύφωσή του, έπαιρνε το διδακτορικό του δίπλωμα και γινόταν μέλος του διδακτικού προσωπικού στο ίδιο πανεπιστήμιο, όπου δίδαξε μέχρι τον θάνατό του, το 1956. Δεν έφτασε πιο πάνω από τον βαθμό του επίκουρου καθηγητή και ελάχιστοι φοιτητές, απ' αυτούς που είχαν παρακολουθήσει τα μαθήματά του, διατηρούσαν σαφή εικόνα του. Όταν πέθανε, οι συνάδελφοί του, αντί μνημοσύνου, δώρισαν ένα μεσαιωνικό χειρόγραφο στη βιβλιοθήκη του πανεπιστημίου. Δεν αποκλείεται το χειρόγραφο αυτό να βρίσκεται ακόμη στη Συλλογή Σπανίων Βιβλίων, με την αφιέρωση: "Δωρεά στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου του Μιζούρι, στη μνήμη του Γουίλιαμ Στόουνερ. Εκ μέρους των συναδέλφων του του Τμήματος Αγγλικής Φιλολογίας".

Αν έχεις έναν τέτοιο ήρωα, όπως ο Γουίλιαμ Στόουνερ στην προκειμένη περίπτωση, επιβάλλεται να γράψεις ένα μυθιστόρημα, σκεφτόμουν κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης, και να του δώσεις το επιθετό του για τίτλο. Έναν ήρωα που φαινομενικά δεν διαθέτει τίποτα ενδιαφέρον προς αφήγηση στη βιογραφία του. Ο Γουίλιαμ Στόουνερ έφυγε από το πατρικό του για να σπουδάσει γεωπονική, επειδή ένας αγροκόμος μίλησε γι' αυτό το νέο τμήμα στον πατέρα του. Ένα μάθημα επιλογής όμως στάθηκε ικανό να τον μαγέψει και να τον στείλει στη φιλολογία. Η τυχαία οδήγηση του στα βήματά του. Ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος και η λειψανδρία που ακολούθησε του έδωσαν την ευκαιρία να γίνει καθηγητής. Του πήρε καιρό να καταλάβει την κλίση του στη διδασκαλία. Κάποιο βράδυ αντίκρυσε την Ίντιθ, την ερωτεύτηκε και τη ζήτησε σε γάμο. Ένας γάμος αποτυχημένος με χάλια τη γέννηση της Γκρέις. Η ξεροκεφαλιά του και η ανικανότητά του στις δημόσιες σχέσεις τον καταδίκασαν να μείνει ακαδημαϊκά στάσιμος. Δίδαξε μέχρι τον θάνατό του. Σπουδές από σπόντα, ένας αποτυχημένος γάμο, μια ακαδημαϊκή καριέρα στην αφάνεια, μια ερωτική ιστορία που έσβησε νωρίς, ένας θάνατος ελάχιστα ηρωικός. Και όμως, ο Γουίλιαμ Στόουνερ είναι ένας από εκείνους τους ήρωες που παραμένουν αξέχαστοι στον αναγνώστη, ακριβώς γι' αυτή τη φαινομενική μετριότητά τους που τους κάνει ανθρώπινους, για την ικανότητά τους να αντιμετωπίζουν τις δυσκολίες, όχι με ξεσπάσματα, μα με μια καρτερικότητα κάπως πρωτόγονη, αντίστοιχη εκείνης των αγροτών γονιών του Στόουνερ απέναντι στις αναποδιές του καιρού και του χώματος. Αξίζει να πλησιάσει κανείς κοντά για να παρατηρήσει έναν κοινό άνθρωπο, να διακρίνει τις, μακρόθεν δυσδιάκριτες, αρετές του, να σικτιρίσει την ανικανότητά του να επιβληθεί πιο δυναμικά, να ταυτιστεί μαζί του με έναν τρόπο ιδιαίτερο. Και όμως ο Στόουνερ δεν έζησε μια θλιβερή ζωή, όσο παράδοξο και αν φαίνεται κάτι τέτοιο από την πρώτη παράγραφο του μυθιστορήματος.

Δεν γνώριζα τίποτα για το μυθιστόρημα αυτό, δεν γνώριζα τον συγγραφέα Τζον Γουίλιαμς, του οποίου κανένα έργο δεν είχε, έως τώρα, μεταφραστεί στα ελληνικά, και όμως, από την πρώτη στιγμή που έπιασα το βιβλίο στα χέρια μου ένιωσα μια έντονη έλξη, μια επιθυμία να διαβάσω το μυθιστόρημα αυτό, ίσως λόγω του ότι επρόκειτο για ένα ακαδημαϊκό μυθιστόρημα (campus novel), είδος που μου είναι διαχρονικά ιδιαίτερα αγαπητό. Και η διαίσθηση επιβεβαιώθηκε -τι όμορφο που είναι το συναίσθημα της επιβεβαί-

ωσης μιας διαίσθησης, σχεδόν μεταφυσικό- από τις πρώτες κιόλας σελίδες, και η ανάγνωση ολοκληρώθηκε τάχιστα, με μια διάθεση πρωτόγνωρα ακόρταγη για τη δεδομένη αναγνωστική περίοδο που διάγω. Η ικανότητα στην αφήγηση και ο Στόουνερ είναι οι δύο πυλώνες πάνω στους οποίους στηρίζεται η επιτυχία του μυθιστορήματος, τα δύο αυτά χαρακτηριστικά θα μου μείνουν -πιστεύω- αξέχαστα.

Όμως δεν θα αρκούσαν μόνο αυτά τα δύο χαρακτηριστικά, σε καμία περίπτωση δεν θα αρκούσαν. Αν και σε δεύτερο πλάνο, ο Γουίλιαμς διατρέχει ένα μεγάλο μέρος του εικοστού αιώνα- δύο πόλεμοι έστω και μακριά από το Μιζούρι, θα σφραγίσουν ανεξίτηλα την περίοδο αυτή, σηματοδοτώντας αναπόφευκτα και τους χαρακτήρες του μυθιστορήματος. Η ακαδημαϊκή ζωή με τις χαρές και τα μελανά της σημεία, αυτό το άσυλο μακριά από τον πραγματικό κόσμο, με πολλές από τις παθογένειές του όμως παρούσες, μια θρυαλλίδα ελευθερίας της σκέψης. Οι δεύτεροι χαρακτήρες, δουλεμένοι ενδελεχώς, έτοιμοι, θαρρής, να λάβουν πρωταγωνιστικό ρόλο σε κάποιο επόμενο μυθιστόρημα. Στους γυναικείους χαρακτήρες υπάρχει μια ένσταση, ή μάλλον ένας προβληματισμός, για να το θέσω ακριβέστερα- τόσο η γυναίκα του Στόουνερ, η Ίντιθ, όσο και η κόρη του, η Γκρέις, και η ερωμένη του, η Κάθριν, οι τρεις βασικές γυναικείες παρουσίες δηλαδή σε αυτό το ανδροκρατούμενο μυθιστορηματικό σύμπαν, δεν διαθέτουν παρά ψήγματα θετικών στιγμών και χαρακτηριστικών, σε τέτοιο βαθμό που θα μπορούσε κάποιος να αναρωτηθεί αν τα όσα ήθελε να δείξει ο Γουίλιαμς θα ήταν μη υλοποιήσιμα σε διαφορετική περίπτωση. Δεν νομίζω όμως ότι θα ευσταθούσε, σε καμία περίπτωση, μια κατηγορία για μισογυνισμό. Ενδιαφέρον έχει και ο στοχασμός, διαμέσου του Στόουνερ κυρίως, ως προς την φίλια, τον έρωτα, το αίσθημα καθήκοντος, την έννοια του δασκάλου, τη σχέση πατέρα-κόρης, τη βαρβαρότητα του πολέμου, την ανάγκη για σταθερότητα. Αποτυπώνει επίσης μια περίοδο σε μια συντηρητική πλευρά της Αμερικής με την παρουσία της ακαδημαϊκής ζωής, πιο προοδευτικής από τη φύση της, να λειτουργεί θαυμάσια ως αντιδιαστολή.

Σπουδαία αμερικανική λογοτεχνία, μου έφερε στον νου δύο άλλους μεγάλους συγγραφείς τον Μπέλοου και τον Μαίπλερ, αναγνωστική απόλαυση και ανυπομονησία για τη μετάφραση κάποιου ακόμα έργου του Γουίλιαμς.

Βιβλία

Φως μέσα στη θύελλα

Κώστας Κρομμύδας

Εκδότης: Διόπτρα

Λίγο πριν αναλάβει τα καθήκοντά της στο Πανεπιστήμιο Μπέρκλεϊ, η παλαιοντολόγος Φωτεινή Μέλιου κάνει ένα ταξίδι στην Ελλάδα, στο νησί όπου μεγάλωσε, την Άθωρα. Η γνωριμία της, όμως, με

τον Γκάμπριελ αλλάζει τα δεδομένα της ζωής της και η επιβλητική παρουσία του την παρασύρει σε πρωτόγνωρες καταστάσεις. Μια απότομη και χωρίς προηγούμενο καταγίγδα ξεσπά στο νησί, εγκλωβίζοντας κατοίκους και επισκέπτες. Η ραγδαία επιδείνωση του καιρού αποκόπει κάθε επικοινωνία και η Φωτεινή καλείται να βοηθήσει τις Αρχές όταν ένας ιερέας βρίσκεται άγρια δολοφονημένος. Η αποκάλυψη ότι παρόμοιες δολοφονίες έχουν γίνει και σε άλλα μέρη του κόσμου περιπλέκει την κατάσταση. Στην Άθωρα δεν παγιδεύονται μόνο οι κάτοικοι, αλλά και ο δολοφόνος. Ποιος ο ρόλος της Σοφί, της μυστηριώδους γυναίκας που χρόνια ζει σε μια σπηλιά του νησιού, απομονωμένη και αμίλητη; Όταν η καταγίγδα σαρώσει τα πάντα στο πέραςμά της και τα στοιχεία της φύσης ενωθούν με τη μανία του δολοφόνου, η επιμονή της Φωτεινής θα γίνει το μόνο Φως μέσα στη θύελλα.

Η ιεραποστολική στάση

Μάιρα Παπαθανασοπούλου

Εκδότης: Πατάκης

Για εμένα το φιλί ξεκινά από τον εγκέφαλο, όχι από το στόμα, και αποτελεί από μόνο του ολοκληρωμένη εμπειρία. Δεν μπορώ να το σκεφτώ απλώς σαν τον προθάλαμο της από-

λαυσης. Δεν είναι ο υπαινιγμός, αλλά η καταδύλωση. Επειδή ποτέ δε θα με μνημονεύσουν για τις υπηρεσίες μου στην οδοντιατρική, ίσως αποκτήσω υστεροφρονημία με άλλο τρόπο. Μπορεί στο μακρινό μέλλον να λένε για εμένα: "Έγινε γνωστή επειδή φιλούσε υπέροχα". Στα μέσα της δεκαετίας του '80, η δεκαεννιάχρονη Ζαΐρα βρίσκεται στο Ανατολικό Βερολίνο για σπουδές οδοντιατρικής, ακολουθώντας τις βουλές των γονιών της και καταπνίγοντας το δικό της όνειρο να γίνει ζωγράφος. Στο Βερολίνο των απαγορεύσεων, εκείνη βιώνει μια ανέλπιστα ελευθερία μακριά από το αποστειρωμένο περιβάλλον του σπιτιού της. Υψώνει τη φωνή της σε μια πόλη που φιμώνει τα στόματα των αντιφρονούντων, πιάνει τα πινέλα και τα χρώματα και ζωγραφίζει δελφίνια που κολυμπούν ελεύθερα, διαδηγώντας μαζί με όσους διεκδικούν ένα καλύτερο μέλλον. Μέχρι που γνωρίζει τον Μάρτιν, έναν γοπητικό νεαρό που τα έχει καλά με το σύστημα...

Αϊλίν

Οτέσα Μόσφρεγκ

μετάφραση: Αργυρώ Μαντόγλου
Εκδότης: Ψυχογιός

Η Αϊλίν Ντάν-λοπ είναι μια μετριόφρων, ωστόσο διαταραγμένη κοπέλα, εγκλωβισμένη ανάμεσα στον ρόλο της ως "κπεδεμόνας" του αλκοολι-

κού πατέρα της και στη δουλειά της ως γραμματέως σε μια φυλακή έφθρον αγοριών, με ό,τι επιπτώσεις μπορεί αυτή να συνεπάγεται. Με ένα αίσθημα πικρίας και απέχθειας για τον εαυτό της, η Αϊλίν γεμίζει τις μέρες της με διεστραμμένες φαντασιώσεις και όνειρα απόδρασης από τη μικρή πόλη όπου ζει. Στο μεταξύ, περνάει τα βράδια και τα Σαββατοκύριακά της κάνοντας μικροκλοπές σε μαγαζιά, παρακολουθώντας έναν γυμνασμένο δεσμοφύλακα με το όνομα Ράντι και καθαρίζοντας το χάος που δημιουργεί ο ολοένα και πιο ανισόρροπος πατέρας της. Όταν στη ζωή της μπαίνει η όμορφη και χαμογελαστή Ρεμπέκα, η νέα διευθύντρια εκπαίδευσης του Μούρχεντ, η Αϊλίν μαγεύεται και αδυνατεί να αντισταθεί σε αυτό που αρχικά μοιάζει με δυνατή φίλια. Σε μια χιτακοκική ανατροπή, όμως, η λατρεία της για τη Ρεμπέκα θα την κάνει συνεργό σε ένα έγκλημα που ξεπερνά τη φαντασία της.

Όμορφο φινάλε

Christina Lauren,

Lauren Billings

μετάφραση: Μυρτώ Σαρρή
Εκδότης: Κεστός

Έχοντας μόλις "τσακώσει" τον φίλο της με μια άλλη γυναίκα, η Τίνα Μπέι Κοξ αφήνει το Λονδίνο για μια εκδρομή στην Ανατολική Ακτή των

ΗΠΑ, μαζί με την κολλητή της Ρούμπι Μίλερ και μερικούς από τους Όμορφους φίλους της. Η αφοσίωση στην καριέρα είναι κλασικός τρόπος αντιμετώπισης μιας ερωτικής απογοήτευσης, και αυτό ακριβώς έχει κάνει ο Τζένσεν Μπέργκστρομ. Πνιγμένος στη δουλειά, σπάνια αφιερώνει χρόνο στον εαυτό του. Όμως η Χάνα, η αδελφή του, τον πείθει να την ακολουθήσει σε μια περιόδια με τους φίλους της στα ονειροποιεία της περιοχής. Συμπτωματικά, στην παρέα θα είναι η παράξενη κοπέλα που γνώρισε στο αεροπλάνο, με την προσωπικότητα που του είχε φανεί πολύ... πληθωρική. Ή μήπως η ζωή του έχει συρρικνωθεί και πρέπει να ανοίξει τους ορίζοντές του, να το ρίξει έξω;

Οι ιατρικές πρακτικές συνοδεύουν τον άνθρωπο από τη στιγμή που έκανε τα πρώτα του βήματα στη γη. Ο δρόμος που ακολούθησε η ιατρική στο πέρασμα του χρόνου, είναι γεμάτος από εκπληκτικές ιστορίες αυτοσχεδιασμού, άγνοιας, απάτης, πάθους ή και λάθους.

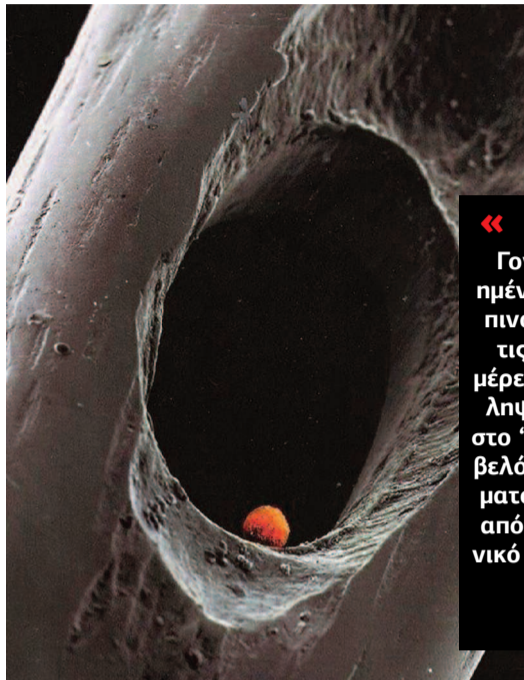
ΓΙΑΝΝΗΣ
ΣΤΕΦΑΝΟΓΙΑΝΝΗΣ
M.Sc.

Ιστορία της Ιατρικής: Ένα απίθανο ταξίδι στον χρόνο

μέρος 27ο

Ο Marion Sims (1813-1883) ήταν Αμερικανός γιατρός, πρωτοπόρος στη χειρουργική γυναικολογία, που έμεινε στην ιστορία ως "ο πατέρας της σύγχρονης γυναικολογίας". Το μελανό σημείο είναι ότι έκανε πειραματικές επεμβάσεις σε μαύρες σκλάβες, χωρίς τη συναίνεσή τους, γεγονός που επικρίθηκε τις επόμενες δεκαετίες...

« Γονιμοποιημένο ανθρώπινο έμβρυο, τις πρώτες μέρες της σύλληψης, μέσα στο "μάτι" μιας βελόνας ραψίματος, εικόνα από ηλεκτρονικό μικροσκόπιο. »

Αξονικός τομογράφος σε νοσοκομείο της Νέας Υόρκης, ειδικά σχεδιασμένος για να μοιάζει με πειρατικό πλοίο, ώστε να είναι φιλικότερος στα παιδιά...

Απεικόνιση ιλαράς το 1925. Πρόκειται για ιογενή λοίμωξη, γνωστή από τον 11ο αιώνα, που προκαλεί πυρετό, βήχα, καταρροή και ερυθματώδες εξάνθημα. Μεταδίδεται εύκολα μέσω της αναπνοής και των βιολογικών υγρών...

Η συσκευή μασάζ του Veedeer, για την θεραπεία του κρυώματος και της γρίπης, μια αφελής πατέντα της δεκαετίας του 1920 για την ενίσχυση του οργανισμού απέναντι σε διάφορα "χειμερινά" νοσήματα.

Παρίσι, 1890. Περίεργη συσκευή που χρησιμοποιούνταν για την αντιμετώπιση της φυματίωσης, με άγνωστη λειτουργικότητα και αποτελεσματικότητα...

LA CURE DE LA TUBERCULOSE

Μηχάνημα τεχνητού νεφρού (αιμοκάθαρσης) στην Αμερική του 1950. Το πρώτο τέτοιο μηχάνημα κατασκευάστηκε το 1943 (εν μέσω Β' Παγκ. Πολέμου) από τον Willem Kolff.

« Γιατρός του δρόμου » στο Λονδίνο του 1877, που προσέφερε τις, εμπειρικές πιθανότητες, γνώσεις και υπηρεσίες του στο πεζοδρόμιο... »

Μουσειακό προσθετικό ξύλινο πόδι, του 19ου αιώνα, που απαντάται σε ταινίες με πειρατές. Προφανώς ανήκε σε πειρατή που έχασε το πόδι του από το σπαθί κάποιου αιμοσταγούς αντιπάλου...

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Λατινική ονομασία του βοτάνου είναι *Cynoglossum officinale L.* (Κυνόγλωσσο το φαρμακευτικό) και στη χώρα μας το συναντούμε με τις ονομασίες κυνόγλωσσο, σκυλόγλωσσο, κυνόγλωσσα, γουργουγιάννης, γοργόγιαννη.

Κυνόγλωσσο

Στον χώρα μας υπάρχουν πέντε είδη του φυτού, τα τέσσερα εκ των οποίων συναντούμε και στο νησί μας. Πρόκειται για το (*Cynoglossum columbae* Ten (Κυνόγλωσσο), το *Cynoglossum creticum* Miller (Κυνόγλωσσο το κρητικό), το *Cynoglossum lithospermifolium* (Κυνόγλωσσο το ασιατικό) και το *Cynoglossum sphacioticum* (Κυνόγλωσσο το σφακιανό).

Ανήκει στην οικογένεια των Βοραγινοειδών. Είναι φυτό διετές, με ρίζα κάθετη και φτάνει σε ύψος τα 80 εκατοστά. Τα φύλλα του είναι μαλακά, χνουδωτά, πλατιά, λοχχοειδή, με σταχτί χρώμα, τα οποία αναδύουν μία δυνατή μυρωδιά όταν τα τρίψουμε. Η μυρωδιά τους θυμίζει ποικίλο. Άλλοι αναφέρουν ότι η μυρωδιά του φυτού θυμίζει τράγο ή σκύλο. Τα άνθη του είναι μικρά, καστανοκόκκινα και σχηματίζουν ταξιανθία βόστρυχο. Τα άνθη είναι ερμαφρόδιτα (έχουν αρσενικά και θηλυκά όργανα) και επικονιάζονται από τις μέλισσες. Περιέχουν πλούσιο νέκταρ και προσελκύουν τις μέλισσες. Φυτρώνει σε όλη την Ευρώπη. Το συναντούμε σε ξέφωτα δασών και βραχώδεις πλαγιές.

Ιστορικά στοιχεία

Το Κυνόγλωσσο έχει χρησιμοποιηθεί από την αρχαιότητα ως θεραπευτικό βότανο. Το θεωρούσαν παράλληλα ναρκωτικό και δηλητηριώδες φυτό. Γνώριζαν όμως, πως όταν το βότανο αποξηραθεί δεν ήταν πλέον επικίνδυνο και το χρησιμοποιούσαν ως αντιβηχικό, μαλακτικό, για διάρροιας και κολικούς.

Στην Κρήτη το ονόμαζαν και Καλοβενετίδι. Ήταν γνωστό στην περιοχή των Σφακιών στο νομό Ρεθύμνου και στο Αλάγνη Μονοφατίου. Οι Κρητικοί χρησιμοποιούσαν τα φύλλα του φυτού για τις θεραπευτικές τους ιδιότητες. Τα χρησιμοποιούσαν ως κατάπλασμα πάνω σε επιπόλαια τραύματα για να αποφεύγουν τις μολύνσεις. Όταν είχαν βλοπτό στη μύτη (εξέγκωση του ρινικού βλεννογόνου με εξοίδηση των πτερυγίων) καίγανε στα κάρβουνα τα

φύλλα του φυτού και εισέπνεαν τον καπνό. Το αφέψημα των φύλλων το χρησιμοποιούσαν κατά των πόνων της εμμήνου ροής.

Συστατικά - χαρακτήρας

Η ρίζα και οι σπόροι του βοτάνου περιέχουν ένα αιθέριο έλαιο, ταννίνη και τα αλκαλοειδή κυνογλωσσίνη, και κονσολιδίνη τα οποία ανακουφίζουν από τον πόνο, επηρεάζουν όμως το κεντρικό νευρικό σύστημα.

Η ρίζα περιέχει επίσης λιπαρή χρωστική ουσία, ρητινώδη ουσία, ινουλίνη, κομμωδία ύλη, πιμελικό οξύ, υποξαλικό κάλιο, οξεικό ασβέστιο και ξυλώδεις ίνες.

Τα φύλλα του περιέχουν αλλαντοίνη, η οποία αποτελεί σημαντικό παράγοντα που επιταχύνει την θεραπευτική διαδικασία στο σώμα μας. Η γέυση του βοτάνου είναι στυφή και προκαλεί ναυτία.

Ανθιση - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή

Το φυτό ανθίζει από τον Μάιο μέχρι τον Αύγουστο. Οι σπόροι του φυτού ωριμάζουν Αύγουστο και Σεπτέμβριο. Τα φύλλα συλλέγονται την άνοιξη του πρώτου χρόνου του φυτού. Την

ρίζα την μαζεύουμε την άνοιξη του δεύτερου χρόνου. Για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιούνται τα αέρια μέρη του φυτού και η ρίζα του (ιδιαίτερα η καρδιά της ρίζας).

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Το φρέσκο φυτό περιέχει την κυνογλωσσίνη η οποία είναι τοξική για τα ψυχρόαιμα ζώα, ενώ αντίθετα είναι λίγο τοξική για τα θηλαστικά και τον άνθρωπο. Το φρέσκο φυτό όπως προαναφέραμε είναι δηλητηριώδες, αλλά το ξερό δεν είναι.

Σε ξερή κατάσταση τα φύλλα και οι ρίζες είναι αντιβηχικά και μαλακτικά. Βοηθούν πολύ σε προβλήματα ξερού και νευρικού βήχα, σε πρό-

βλημα καταρροής καθώς και σε διάρροια με κολικούς, ανακουφίζει από τους πόνους. Βοηθά σε προβλήματα αιμορροΐδων. Θεωρείται πολύ αποτελεσματικό στην αντιμετώπιση της αιμηνίας. Σήμερα στην ομοιοπαθητική χρησιμοποιείται η ρίζα του βοτάνου.

Παρασκευή και δοσολογία

Παρασκευάζεται ως έγχυμα (τα φύλλα) ή ως αφέψημα (η ρίζα). Η ποσότητα που χρησιμοποιούμε για 1 λίτρο νερού είναι 30 έως 60 γραμμάρια. Πίνουμε ένα φλιτζάνι κρύο την ημέρα πριν μας πιάσει ο βήχας.

Τα φύλλα χρησιμοποιούνται εξωτερικώς ως κατάπλασμα και σε πυκνό βραστάρι ως κομπρέσες πάνω σε εγκαύματα.

Προφυλάξεις

Χρειάζεται προσοχή στην λήψη του βοτάνου γιατί παρουσιάζονται οι ναρκωτικές του ιδιότητες μετά την εσωτερική λήψη μεγάλης ποσότητας. Παράλληλα ενδέχεται να έχει καρκινογόνες ιδιότητες (αν και το φυτό έχει χρησιμοποιηθεί σε έρευνες για τη θεραπεία του καρκίνου). Σήμερα το κυνόγλωσσο έχει την φήμη ότι βοηθά στην αντιμετώπιση των καρκινικών όγκων. Λόγω της τοξικότητάς του πρέπει να γίνεται μόνο φαρμακευτική χρήση

